

Lov i ribolov na općini Đurđevac

Općina Đurđevac prostire se na površini od 680 km². Struktura zemljišta prema općinskom katastru je slijedeća:

Ukupno	Oranice i vrtovi	Voćnjaci i vinogradi	Livade i pašnjaci	Sumsko zemljište	Trstici i bare	Neplodno
67 344	27 904	1 801	10 440	21 387	24	5 788
% 100	41,5	2,6	15,5	31,8	...	8,6

- ha

Prema popisu stanovništva iz 1981. godine na tom je području živjelo 43.656 stanovnika (postoji tendencija postupnog smanjenja tog broja).

Sve brži razvoj industrijalizacije i nepoljoprivrednih djelatnosti izazvao je kod jednog dijela stanovništva fizičku i psihičku potrebu za stanovitim aktivnostima, među njima i potrebu bavljena lovom i ribolovom. U okviru tih djelatnosti ti stanovnici provode i aktivni odmor u kojem je sadržana i komponenta lovnog turizma i sportskog ribolova, kojim se povremeno na području općine bave i turisti koji dolaze s područja drugih općina odnosno iz inozemstva.

Mada je za općinu Đurđevac lov kao privredna djelatnost u ovom trenutku interesantniji od ribolova, ribolovom se – koji je isključivo sportskog karaktera – bavi više registriranih osoba. Ne računajući profesionalne radnike Sumskog gospodarstva »Mojica Birta«, Bjelovar, čija se OOUR-a »Uzgoj i zaštita šuma« Koprivnica posredstvom svoje »Poslovne jedinice za LOVSTVO« Đurđevac bavi intenzivnim uzgojem određene divljači u svrhu lovnog turizma, na području općine lovom se bavi oko 540 lovaca i 40 stažista organiziranih u 10 lovačkih društava (podaci Saveza lovačkih društava općine Đurđevac). Sportskih ribolovaca (prema podacima Zajednice sportskih ribolovnih društava Đurđevac) bilo je krajem 1987. g. registriranih nešto više od 1.250 organiziranih u 9 ribolovnih društava.

Prema podacima Meteorološke stanice Đurđevac karakteristike klime na području općine Đurđevac (mjereno na nad. vis. Hs = 121 m, geog. šir. f = 46°03', geog. duž. = 17°04') prikazane veličine obrađene su na osnovi srednjih mjesečnih temperatura zraka, maksimalnih i minimalnih srednjih dnevnih, kao i srednjih godišnjih temperatura iz desetogodišnjeg niza motrenja i to u razdoblju od 1965. do 1974. g. I podaci za oborine odnose se na to razdoblje.

Tako višegodišnja srednja mjesečna temperatura zraka kreće se od -1,8°C u siječnju do 19,5°C u srpnju. Godišnja srednja temperatura zraka u tom je razdoblju iznosila 9,7°C. Zabilježena su i kolebanja srednjih mjesečnih temperatura u siječnju od 1,2°C do 3,7°C, a za srpanj srednje najviše temperature zraka variraju od 18,7°C do 21,0°C. Na području općine zabilježene su i velike oscilacije srednjih dnevnih temperatura zraka (posebno u jesensko-zimskom razdoblju), a one su u nekim mjesecima bile izražene i do 20,8°C. Nešto drugačiji trend dnevne temperature zraka imaju u proljetno-ljetnom razdoblju, jer su temperature nešto stabilnije. U spomenutom desetogodišnjem razdoblju zabilježena je najniža srednja dnevna temperatura zraka u siječnju 1969. g. (-19,3°C), a najviša srednja dnevna u srpnju 1968. g. (27,2°C).

Poznato je da su oborine bitan faktor klimatskih elemenata koji određuju klimu dotičnog područja. Oborine (mjerene milimetrima) su također mjerene u spomenutom razdoblju. Zabilježena je količina (srednja) godišnjih oborina od 869 mm. Najveća godišnja količina evidentirana je sa 1109 mm, a najmanja sa 567 mm.

Prema podacima Hidrometeorološkog zavoda Hrvatske područje općine Đurđevac karakteriziraju duge i hladne zime, te topla ljeta (posljednjih godina ima i odstupanja). Najviše oborina padne u ljetnom razdoblju (u 1988. g. ljeta je bilo pretežno sušno što je izazvalo i veće štete na poljoprivrednim kulturama). Prema tome području općine Đurđevac karakterizira kontinentalna klima.

Dana 25. srpnja 1987. g. vladalo je veliko nevrijeme. Grad (tuča) veličine oraha nanio je poljoprivrednim i šumskim kulturama znatne štete, a stradala je i divljač. Mjesec dana kasnije, 25. kolovoza, orkansko nevrijeme (koje je dijelom čupalo drveće, savilo nekoliko željeznih stupova dalekovoda, porušilo nekoliko gospodarskih i lovno-tehničkih objekata, poleglo kukuruz i dr. u sjeve-

rozapadnom i jugozapadnom dijelu općine), nanijelo je daljnje štete lovnoj privredi. Općinska komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda utvrdila je ukupnu vrijednost šteta u iznosu od 6,7 milijardi dinara (u tome su štete u poljoprivredi iznosile 5,7 milijardi dinara), od čega se na lovnu privredu odnosilo 52 milijuna dinara. Iz sredstava solidarnosti obeštećena su lovačka društva u iznosu od 20 milijuna dinara.

U cilju unapređenja lovstva i posebno lovnog turizma osnovan je 28. veljače 1963. godine Savez lovačkih društava općine Đurđevac (SLD), a osnovali su ga u prostorijama tadanjeg NOO Đurđevac: Ivan Telebar (prvi predsjednik SLD), Luka Kudumija (prvi tajnik), te Ivan Banak, Antun Berta, Pavao Bradaš, Ivan Dolenc, Ivan Galjer, Ivan Hadija, Vinko Janković, Luka Kovač, Matija Larma, Stjepan Lerinc, Stjepan Maturanec, Franjo Meler, Stjepan Mesarov, Ivan Mikulek, Luka Radman, Andrija Sraček, Andrija Stanker, Drago Stružan, Zlatko Sabarić, Martin Šanjić, Jakob Sikulec, Ivan Vukres. Osnivačkoj skupštini prisustvovali su i Luka Sabarić, predstavnik Privredne komore regije Bjelovar, Mijo Botinčan, načelnik tadanjeg Odjela za privredu NOO Đurđevac i Mato Rendulić, referent za lovstvo Odjela za privredu. Ove godine, 25. kolovoza, održana je u Lovачkom domu Lovачkog društva »Jelen« Đurđevac proslava 25. godišnjice osnivanja i djelovanja Saveza (predsjednik Božo Franjo, tajnik Marijan Bradaš).

Sve veća i organiziranija aktivnost sportskih ribolovnih društava dovodi do osnivanja Centra sportskih ribolovnih društava Đurđevac. Centar je osnovan 28. kolovoza 1966. godine u prostorijama tadanje SOFK-e Đurđevac. Osnivači Centra bili su: Franjo Hudelist, (prvi predsjednik), Mato Kudumija (prvi tajnik), Stevo Tulezija (prvi blagajnik), Ivan Car, Ivan Cenkovič, Ivan Dorić, Drago Grčić, Milan Grčić, Florijan Hegedušić, Ivan Hegedušić, Jakob Hegedušić, Alojz Kovač, Mato Marčinko, Slavko Mrazovac (sadašnji predsjednik ZSRD), Slavko Pecek, Ivan Pros, Luka Sabarić, Andrija Volarić, Đuro Žufika. Osnivačkoj skupštini prisustvovali su: Zvonko Perica, predsjednik tadanjeg Općinskog odbora SSRN Đurđevac i Zdravko Simunić, v.d. načelnika Odjela za privredu NOO Đurđevac. Centar se 1983. godine transformira u Zajednicu sportskih ribolovnih društava Đurđevac (ZSRD) i od tada egzistira kao društvena organizacija. Sada se vrše postupci izmjene i dopune Statuta, pa će se ZSRD ubuduće vjerojatno zvati Sportski ribolovni savez Đurđevac.

Cjelokupno područje općine Đurđevac podijeljeno je na 12 lovno gospodarskih područja (lovišta), koje Skupština općine Đurđevac daje u zakup lovačkim organizacijama. Ove godine u proljeće istekla je važnost ranijih ugovora o zakupu, pa je Skupština općine donijela i nekoliko svojih odluka vezanih za lovstvo. Tako je 28. ožujka donijela »Odluku o ustanovljenju lovišta«. Njome su ustavljena slijedeća lovišta:

	Ukupna površina – ha
Lovište br. 1. »Repaš«	5 730
Lovište br. 2. »Virje«	5 805
Lovište br. 3. »Peski«	7 766
Lovište br. 4. »Hampovica«	3 924
Lovište br. 5. »Đurđevac«	8 064
Lovište br. 6. »Kalinovac«	3 750
Lovište br. 7. »Ferdinandovac«	6 626

Lovište br. 8. »Sesvete Podravske«	3 004
Lovište br. 9. »Kloštar Podravski«	3 956
Lovište br. 10. »Prugovac«	3 748
Lovište br. 11. »Pitomača«	10 923
Lovište br. 12. »Stari Gradac«	4 155

UKUPNO 67 451

Odlukom je propisano koliko u svakom lovištu kod punog gospodarskog kapaciteta (jesensko stanje) treba biti određene divljači, gospodarske mjere koje treba poduzimati i drugo. Izvršno vijeće Skupštine općine Đurđevac odredilo je visinu naknade od 140 dinara po hektaru površine lovišta, ustupivši istodobno naknadu u korist SLD.

Skupština općine donijela je i »Zaključak o dodjeli na gospodarenje lovišta općine Đurđevac« slijedećim organizacijama:

	Lovište br.
1. Poslovnoj jedinici za LOVSTVO Đurđevac	1 i 3
2. Lovачkom društvu »Fazan« Virje (br. lovaca 63)	2
3. Lovачkom društvu »Bilogora« Hampovica (38)	4
4. Lovачkom društvu »Jelen« Đurđevac (130)	5
5. Lovачkom društvu »Zeko« Kalinovac (55)	6
6. Lovачkom društvu »Fazan« Ferdinandovac (64)	7
7. Lovачkom društvu »Jelen« Sesvete Podravske (32)	8
8. Lovачkom društvu »Srndač« Kloštar Podravski (55)	9
9. Lovачkom društvu »Vepar« Prugovac (31)	10
10. Lovачkom društvu »Fazan« Pitomača (79)	11
11. Lovачkom društvu »Fazan« Stari Gradac (33)	12

Napomena: broj lovaca u zagradama evidentiran u SLD u prvom tromjesečju 1988. g. – ukupno 580

Posebnim ugovorom svaka je organizacija obavezna gospodariti lovištem marom dobrog privrednika. Svaka je usvojila i svoju desetgodišnju lovno-gospodarsku osnovu, za koje je Skupština općine 21. travnja o.g. donijela svoje »Rješenje o potvrđivanju lovno-gospodarskih osnova«.

Na lovištima br. 1 i 3 (»Repaš« i »Peski«) isključivo se obavlja turistički lov i umjetni uzgoj fazana, pataka i trčki, pa će se o njima dati zasebna informacija u ovom radu.

Čitavo ribolovno područje općine Đurđevac (osim Čambine) Skupština općine Đurđevac je 30. ožujka 1987. g. dala na gospodarenje sportskim ribolovnim organizacijama odnosno njihovoj Zajednici donijevši »Zaključak o dodjeli na gospodarenje ribolovno područje općine Đurđevac na neodređeno vrijeme i bez plaćanja naknade Zajednici sportskih ribolovnih društava općine Đurđevac«. Ribolovna područja su slijedeća:

Područje broj	Naziv vode	Srednji vodostaj ha	m ²
1	Jezero »Cingi-Lingi«	18	1750
2	Sabolekove grabe	2	4000
3	Sekulina nova	4	5000
4	Kišove šodrane	2	400
5	Stare Sekuline	3	5000
6	Repaška bara	–	8000
7	Topolik–Severovci	–	1000
8	Separacija	13	00
9	Sodrana Hladna voda	–	4000
10	Sodrana kod Lukanca	–	5200
11	Sodrana kod Matiše	–	3400
12	Sodrana kod Turčiča	1	1500
13	Sodrana Sesvete	1	00
14	Peskara Sesvete	4	00
15	Sodrana Pitomača	0	9025
16	Bara u St. Gracu	1	8400
17	Kanal Rog–Strug	12	00
18	Kanal Kopanjek	6	00
19	Kanal Sir. Katalena	1	2000
20	Kanal »Bistra« Đurđevac	3	5000
21	Kanal »Bistra« Kopriv.	10	5000
22	Crni jarak – Križnica	20	6000
23	Kanal Vir	1	2000
24	Kanal Komarnica	1	00
25	Rijeka Drava s rukavcima	1200	00
UKUPNO		1310	6675

Napomena: Podaci iz »Zaključka« prema Katastru ribolovnih voda.

Lovstvo i ribarstvo imaju stanovito mjesto u srednjoročnim društvenim planovima općine Đurđevac s tim da je naglašeniji lovni turizam, pa je i u ovom radu on više istaknut.

Lovna privreda

Odmah poslije oslobođenja lovnoj privredi se počela pridavati određena pažnja. Obnavljala su se lovišta napučivanjem divljači uz smanjenje grabežljivaca. Organizirano je i novo lovište, tzv. »Sumarijsko lovište« na kojem je kasnije izgrađena »Fazanerija«. Osnovano je još 10 lovišta i 10 lovačkih društava. Svako lovačko društvo »pokriva« po jedno lovište. Velika pažnja posvećivala se, a to se čini i danas, umjetnom i prirodnom uzgoju divljači, uređenju lovišta, saniranju starih i izgradnji novih lovno-tehničkih objekata, sadnji godišnjih i višegodišnjih remiza. Izgrađeni su i lovački domovi.

Uz »čistu« lovačku djelatnost lovci se organizirano bave i sportskom djelatnošću (pucanje na glinene golubove, pucanje u »zeca u trku«, gađanje na zračnoj streljani i dr.). Neki od njih uključeni su i u streljačka društva (izvan lovstva). Jedan od njih, Martin Ban iz Prugovca, dvostruki je jugoslavenski i hrvatski prvak. Sportska takmičenja »đurđevačkih« lovaca dosta su razvijena. Na takmičenjima postižu zapažene, pa čak i vrhunske rezultate. Ekipa lovaca nekoliko je puta na republikom takmičenju osvojila prvo mjesto, a bila je i prvak Jugoslavije u gađanju na glinene golubove. Lovci sudjeluju i na drugim takmičenjima, a poznato je i ono vezano uz »Picokijadu«, koja se održava krajem lipnja svake godine (scenski prikaz napada Turaka na neosvo-

jivu tvrđavu »Stari Grad« u Đurđevcu i dr.). Pored toga su lovačke organizacije (lovci) uključene i u sistem ONO i DSZ.

Za »đurđevačko« lovstvo karakteristično je da se razdoblje od 1963. do 1973. g. može smatrati prelomnim. Iz Bregane je tada prihvaćen posebni program razvitka lovstva za područje Lovачkog saveza Hrvatske koji je imao geslo da se »iznešeno iz lovišta mora vratiti u lovište«. Takav odnos prema lovstvu rado je prihvaćen u svim lovačkim društvima na području općine i Poslovnoj jedinici za LOVSTVO Šumskog gospodarstva. Takav odnos i danas vlada u ukupnom lovstvu. Sve više je prisutna težnja i ostvarenje jačem podružtvljavanju lovstva i nagrađivanju prema uloženom radu, a što je u skladu i s Ustavnim odredbama prema kojima je divljač dobro od posebnog društvenog interesa, koja je lovačkim organizacijama povjerena na upravljanje i gospodarenje marom dobrog privrednika. Poštivajući ovakovo poimanje lovne privrede, sve lovačke organizacije priuile su intenzivnom gospodarenju, boljem odnosu lovaca prema divljači i prirodi. Zbog toga je i normativna djelatnost lovačkih društava, Poslovne jedinice za LOVSTVO i SLD prilagođena takovim poimanjima, što znači da se i samoupravni tokovi odvijaju u skladu s tim.

Razdoblje od 1983. g. na dalje može se okarakterizirati kao trajno pogoršanje uvjeta života divljači. Poljoprivredne kulture sve se više zaštićuju sredstvima za zaštitu bilja, izgradnjom šumskih komunikacija šume postaju otvorenije, a i sve više se ostvaruje program INANAFTAPLINA na otvaranju i eksploataciji plinskih bušotina (sada je u realizaciji »PROGRAM PODRAVINA« –područje relacije Molve – Kalinovac – St. Gradec). Izgradnjom Vodne stepenice »Đurđevac« (Hidroelektrana na rijeci Dravi) ti uvjeti će se još više pogoršati.

Ovo razdoblje (od 1983. g.) karakterizira kolektivni rad lovačkih društava i lovaca, te kvalitetniji samoupravni odnosi s jačanjem stupnja odgovornosti. Sva predsjedništva lovačkih društava kao kolektivni organ rukovodjenja i izvršni organ zaključaka i odluka skupština s uspjehom su izvršavala svoju funkciju. Zapaženi su vidljivi pomaci ne samo s aspekta lovne privrede, nego i s aspekta afirmacije lovačkih organizacija kao društvenih organizacija.

Tekućim Društvenim planom općine Đurđevac (1986–1990), kao i ranijim planovima, naglašen je razvoj lovstva, posebno lovnog turizma, u koji su uključene sve lovačke organizacije, Poslovna jedinica za LOVSTVO i SLD, te OOUR-a »Ugostiteljstvo i turizam« Radne organizacije »Sloga« Đurđevac u čijem je sastavu poznati Hotel »B« kategorije »Picok« smješten u središtu grada Đurđevca, nosilac internacionalnog priznanja za specijalitete prehrane, koji je ove jeseni znatno prostorno odnosno smještajno proširen.

Prirodni i drugi uvjeti dosta su pogodni za uzgoj i očuvanje divljači. Veoma su dobri uvjeti i za turističko i ekonomsko iskorištavanje lovišta. Ipak, osjeća se nedovoljan broj stručnih lovačkih radnika, pa se očekuje da će lovačke organizacije i drugi zainteresirani društveni subjekti posvetiti doškolovanju radnika odgovarajuću pažnju.

Iako povremeno dolazi do smanjenja lovno produktivnih površina (izgradnja objekata i postrojenja, uređenje polj. zemljišta, asfaltiranje šumskih cesta, primjena kem. sredstava, stvaranje polj. monokultura i dr.), ipak se dobrim gospodarenjem postiže održavanje matičnog fonda divljači. U lovištima kojima gospodare lovačka društva ima 480 komada jelenske divljači, 2100 srneće, 300 divljih svinja, 4000 fazana, 1800 trčaka itd. Lovачka

društva godišnje odstrele oko 50 komada jelenske divljači, 3500 srneće, 80 komada divljih svinja, 500 zečeva, 100 trčaka, 2000 fazana i oko 1000 močvarica.

Prema podacima SLD na lovištima ima 14 lovačkih domova, 8 lovačkih koliba, 27 zimovnika, 25 prihvatista, 150 hranilišta za krupnu divljač, 500 hranilišta za sitnu divljač, 30 hranilišta za divlje svinje, 450 solista, 560 visokih čeka i 35 spremišta za hranu (koševi). Lovačke organizacije imaju i 305 ha vlastitog zemljišta, 25 višegodišnjih i 68 jednogodišnjih remiza. Mnogo brige i truda ulažu u aktivnosti vezane uz prehranu divljači zimi. Za prehranu se godišnje koristi oko 850 tona zrnaste hrane, oko 50 tona kabaste, oko 5 tona gomolja, te oko 30 tona soli.

Određena pažnja posvećuje se i držanju lovačkih pasa, kojih je u 1987. g. bilo: goniča 5, ptičara 95, jamara 27, brak jazavčara 10, krvosljednika 2, šunjkavaca 16 i labradora 20 (ukupno 175). Kinološko društvo, koje je vezano uz SLD, održalo je prvi puta u povijesti naše zemlje, na lovištima općine Đurđevac smotru-utakmicu retrivera labradora. Utakmicu su priznali i kinološki savezi Hrvatske i Jugoslavije. Na utakmicu su pristupili držaoci pasa sa šireg područja republike, a najviše iz okolice Čakovca (odnosno Međimurja), čiji su psi osvojili najviše trofeja. Društvo je jedno od vodećih u SRH, a broji oko 150 članova, koji se bave uzgojem čistokrvnih lovačkih pasa, a nešto manje i sportskih pasa.

Realizacija odstrela divljači po lovnom turizmu, koji se ostvaruje novčano (uglavnom devize) putem RO »Sloga« Đurđevac, u sezoni 1986/1987. ostvarena je u iznosu od 22,3 milijuna dinara, a realizacija otkupa mesa po toj Radnoj organizaciji iznosila je 7,9 milijuna dinara. U 1987. g. strani lovci su na lovištima lovačkih društava odstretili (srneća divljač, zec, fazan, trčka, guska, patka, prepelica, grlica) divljač u vrijednosti od 57,3 milijuna dinara (podaci SLD).

Odstrel divljači vrši se po domaćim i inozemnim lovcima. Da bi se sačuvalo matični fond divljači neka su društva smanjila odstrel pojedinih vrsta, uglavnom sitne divljači.

Organizaciju lovnog turizma već nekoliko godina s uspjehom vrši RO »Sloga« Đurđevac. I Poslovna jedinica za LOVSTVO brine o lovnom turizmu za svoja lovišta »Repaš« i »Peski«. Prema podacima SLD strani su lovci u ta dva lovišta u 1987. g. odstretili:

	Komada	
	»Repaš«	»Peski«
jelen	21	–
košuta	14	1
tele	12	2
srnjak	15	19
srna	11	18
lanad	5	11
d. svinja	45	1
fazan	–	3645
trčka	–	297
zec	–	98
patka	–	884
lisica	28	50

U toj godini na lovištima lovačkih društava strani su turisti odstretili 64 srnjaka, 54 srne, 214 zeca, 777 fazana, 37 trčki, 30 gusaka, 46 pataka, 337 prepelica i 107 grlica, dok su domaći lovci odstretili 33 jelena, 8 košuta, 6 telea, 75 srnjaka, 92 srne, 81 divlju svinju, 233 zečeva, 523 fazana, 39 laneta i 378 lisica.

U posljednje vrijeme na lovištima đurđevačke ravnine evidentiran je porast krupne divljači. Provedena rajonizacija dosta je pospješila uzgoj jelenske divljači i divljih svinja. Unazad nekoliko godina odstreljena je i trofejna divljač (22 zlatna, 31 srebrni i 45 brončanih jelenskih trofeja). Najviše trofeja daje lovište »Repaš«, koje je u 1987. g. dalo 2 zlatna, 4 srebrna i 8 brončana jelenska trofeja.

Što se tiče šteta one se vrše i na divljači, ali ih i divljač čini. U 1987. g. (podaci SLD) divljač je na poljoprivrednim kulturama načinila štetu u iznosu od 8,5 milijuna dinara, te na automobilima (nalet) u iznosu od 5,8 milijuna dinara. Zabilježene su i štete na divljači od krivolovaca u iznosu od 2,5 milijuna dinara, te od automobila (nalet) u iznosu od 17,2 milijuna dinara. Sve štete na poljoprivredi lovačka društva i Poslovna jedinica za LOVSTVO podmiruju u cjelosti.

Lovište »Repaš« i »Peski«

Ovim lovištima gospodari Poslovna jedinica za LOVSTVO Đurđevac koja je statusno vezana za OOUR-a »Uzgoj i zaštita šuma« Koprivnica, koja je udružena u Šumsko gospodarstvo »Mojica Birta« Bjelovar. Sjedište joj je na »Đurđevačkim Peskima« u neposrednoj blizini grada Đurđevca. Isključivo se bavi poslovima lovstva, a zadatak joj je uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači i njenih dijelova. Glavni joj je zadatak unapređenje lovnog turizma. Oko 90 posto cjelokupnog odstrela sitne divljači i gotovo cjelokupni odstrel krupne divljači izvrše strani lovci, kojima se istodobno omogućava i cjelokupni smještaj i prehrana u 3 lovne kuće od kojih su 2 s potrebnim konforom prilagođenim stranim gostima.

U Poslovnoj jedinici zaposlena su 24 stalna radnika. Pored njih u vremenu 1. IV – 31. VIII zapošljava se 5 radnika na određeno vrijeme koji rade poslove vezane uz »Fazaneriju« u kojoj se vrši umjetni uzgoj fazana, divljih pataka i trčki. U »Fazaneriji« se uzgoji godišnje oko 70.000 fazana, te oko 5.000 divljih pataka i do 2.000 trčki (ugovorena proizvodnja). Ove godine uzgojene su patke dijelom i izvan ugovora, ukupno oko 20.000 kom. Povremeno, prema potrebi, Poslovna jedinica ugovorom o djelu »zapošljava i školsku djecu i druge osobe, te pogonice.

Prema planu inozemni lovci mogu u ovim lovištima godišnje odstretili najmanje 5000 fazana, od 7000 pataka, 23 jelena, 23 košute i teladi, od 80 srna i lanadi, od 15 srndača (želi se dobiti izjednačavanje spolova uz podizanje bolje trofejne kvalitete), itd.

Poslovna jedinica ulaže velika sredstva u višegodišnje i jednogodišnje remize, u prehranu (prezimpljavanje) divljači i umjetni uzgoj divljači. Nadoknađuje i štete od divljači, čija se visina godišnje kreće od 7 do 10 milijuna dinara, a daje (kao i lovačka društva) besplatno i sredstva koja odvrćaju divljač da ne prave štete na poljoprivrednim kulturama. Ove godine Poslovna jedinica će utrošiti za prehranu divljači (jelen, srna, svinja, zec, fazan, trčka) više od 36 tona krmiva, oko 27 tona zrnate hrane, blizu 37 tona sočne hrane i oko jedne tone soli. Godišnje za prehranu divljači zasijava oko 110 ha (kukuruz, repa, zob, pšenica, djetelinska smjesa i

dr.), a posebnu brigu za uzgoj divljači vršit će na odgo-varajućim dijelovima lovišta. Poslovna jedinica u svom »vlasništvu« ima oko 230 ha oranica i livada (dijelom ih upotrebljava za remize).

Klimatske prilike u lovištima »Repaš« i »Peski« imaju značajku »toplo umjerene kišne klime«. Za nju je karakteristično da pojava mraza i snijega u hladnom dijelu godine može biti u nekoliko navrata isprekidana toplijim razdobljima. Srednja mjesečna temperatura zraka u godini je u rasponu od -30°C do 18°C, a temperatura najtoplijeg mjeseca nije niža od 22°C. Oborine su jednoliko raspoređene tokom godine. Vegetacijsko razdoblje traje oko 200 dana (svi podaci o klimi navedeni su u lovnogospodarskim osnovama).

Stalna divljač koja obitava na ovim lovištima je: jelen obični, srna obična, divlja svinja, zec divlji, fazan i trčka. Stalna divljač je iz prirodnog uzgoja. Dio fazana i trčki unosi se svake godine u lovišta. U lovištima ima i prolazne divljači: guska divlja, divlja patka, grlica divlja i šljuka. Pod zaštitom su: jazavac, kuna bijelica, kuna zlatica, puh veliki i divlja mačka. Od trajno zaštićenih vrsta u lovištu »Repaš« nalazi se u manjem broju i vidra. Od nezaštićenih vrsta u lovištima obitava: lisica, tvorac, lasica, vrana siva, šojka i svraka.

Lovci-turisti koji se odluče na lov u lovištima »Repaš« i »Peski« uživat će u prekrasnom krajoliku, a za lov jelenske i srneće divljači te divljih svinja osigurava im se i »privoz« kolima konjske zaprege. Oba lovišta su bez razlike konfiguracije pa spadaju u nizinski tip lovišta. Lovište »Repaš« je po bogatstvu voda i bujnoj močvari te raznolikom raslinju tipično jelensko lovište. Ovdje prevladavaju visoke jednodobne šume, čiste sastojine hrsta lužnjaka, te mješovite šume lužnjaka sa grabom na gredama i lužnjaka s jasenom i johom u depresijama.

Zemljišna struktura ovih lovišta je slijedeća:

	»Repaš«	ha »Peski«
oranice i vrtovi	1100	3136
livade	250	1800
pašnjaci	100	20
šume	3800	2230
trstici, bare, rijeke	130	80
lovno neproduktivno	350	500
UKUPNO	5730	7766

Napomena: podaci iz lovnogospodarskih osnov

Lovište »Peski« dobilo je naziv po pijescima na kojima se manjim dijelom prostire. To je dio nekad poznate »Hrvatske sahare«, a danas je to borovom šumom obra-
slo područje.

Razvijajući i stabilizirajući svoje poslovanje vjerojatno će Poslovna jedinica za LOVSTVO uvesti i agencijsko poslovanje, što će još više pospješiti odvijanje toka-
va lovnog turizma.

U lovištu »Repaš« je i čuveno jezero »Čambina« na kojem se može u određene dane obavljati sportski ribo-
lov (subota, nedjelja, rep. i drž. praznici).

Ribarstvo

Na osnovi Zaključka Skupštine općine Đurđevac iz 1987. godine Zajednici sportskih ribolovnih društava općine Đurđevac (ZSRD) dodijeljene su sve ribolovne vode na neodređeno vrijeme i bez plaćanja naknade, da njima gospodari marom dobrog privrednika, na što se je ZSRD obavezala u ugovoru o dodjeli na gospodarenje ribolovnog područja. ZSRD odnosno njenih 9 ribolovnih društava vrše uzgoj, zaštitu, lov i korištenje riba i drugih vodenih životinja, čuvanje i unapređenje ribljevog fonda, smanjivanje broja štetočina, poribljavanje, uređivanje i održavanje ribolovnog područja. I ranije je ovim ribolovnim područjem gospodarila ta Zajednica, pa budući da je zaista s uspjehom obavljala ove zadatke, Skupština općine ponovo joj je ta ribolovna područja dala na gospodarenje.

Prema rješenju tadanjeg nadležnog republičkog organa o utvrđivanju ribolovnih područja na otvorenim vodama od 10. prosinca 1975. g. rijeka Drava sa pritocima podijeljena je na Gornjodravsko i Donjodravsko ribolovno područje. Granično su odijeljena administrativno političkom granicom općine Virovitica i Podravska Slatina. Područje kojim gospodari ZSRD Đurđevac je Gornjodravsko ribolovno područje (samo na teritoriji općine Đurđevac). Spomenutim rješenjem na tom je području izričito dozvoljen samo sportski ribolov, koji se može obavljati samo udičarskim priborom. To važi i za ostale ribolovne vode.

ZSRD gospodari svim vodama unutar ovih granica:

- zapadna granica: Repaš - Novačka u pravcu Ždala na državnu granicu (oznaka 403); - sjeverna granica: ide Ždalicom uz granicu do Cambine, gdje izlazi na Dravu i tuda ide sve do mjesta Križnice (prema Virovitici); - istočna granica: od Starog Graca do pruge; - južna granica: prostor do pruge.

Citavo ovo područje pripada Dravskom slivnom području, te ima karakter nizinskih voda. Na jednom dijelu tog područja intenzivno se vadi šljunak i pijesak u privredne svrhe, pa ono obiluje i većim brojem jezeraca (šljuncare). Pored toga uz Dravu postoje i njeni stari rukavci. Uz te vode jezerskog tipa ima i tekućica uz brojne kanale.

ZSRD u skladu sa tadašnjim Zakonom o slatkovodnom ribarstvu dao je OOUR »Istraživačko razvojni centar za ribarstvo« Zagreb (Fakultet poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) izraditi ribolovnogospodarsku osnovu što je taj OOUR i učinio nazvavši tu osnovu »Mjere za unapređenje slatkovodnog ribarstva općine Đurđevac« (Zagreb, svibanj 1987), koju je usvojila Skupština općine 26. studenoga 1987. g. Ova osnova daje uvid u postojeće stanje, konkretizira mjere gospodarenja i zaštitu voda koje su Zajednici date na gospodarenje.

Ribolovno područje sastoji se od 25 zasebnih ribolovnih područja. Najveće među njima je rijeka Drava s rukavcima. Dužina kanala (karakteristika područja) iznosi 67,5 km s površinom od 56 ha. Poveći broj »šodrana« također je karakteristika ribolovnog područja, a ukupna površina evidentirana je sa 54 ha i 6675 m². Ukupna površina ribolovnog područja kao cjeline, kod srednjeg vodostaja zaprema 1310,67 ha. Kod visokog vodostaja ona iznosi 152533 ha, u čemu rijeka Drava s rukavcima zauzima 1394,24 ha.

Budući da je na gospodarstvenom području predviđena izgradnja Vodne stepenice »Đurđevac« najvjerojatnije će doći do značajnih promjena kako na prostornom planu tako i u ekološkom pogledu sjevernog dijela

općine Đurđevac. To će uvjetovati promjenu vodnog režima i podzemnih voda, pa će neka ribolovna područja nestati, dok će se udio Drave i povećati nakon izgradnje akumulacijskog jezera.

Na ribolovnom području (donje Gornjodravsko područje) uglavnom obitavaju reofilne, neutrofilne i limnofilne vrste riba. U rijeci Dravi i rukavcima ima raznih vrsta, među njima: dunavska paklara, paklara, potočna paklara, deverika, crnooka deverika, kesega, nosara, sabljarka, karas, karašić, šaran, bijeli tolstolobik, brkica, čikov, vijun, som, patuljasti somić, jegulja, manjić, pastrvski grgeč, sunčanica, grgeč, smuđ kamenjak, mali vretenac, veliki vretenac, prugasti balavac, mali balavac, peš, šareni peš, štika.

U vještačkom jezeru »Čingi – Lingi« (izletničko područje uz naselje Gornja Šuma pored kojeg jezera su izgrađene vikendice, kojim područjem bez ribolovne vode – gospodari RO »Sloga« Đurđevac gdje pruža i ugostiteljsko-turističke usluge) također ima ribe, a kvalitativna struktura je ova: štika, bodorka, jez, linjak, uklija, deverika, karas, babuška, vijun, sunčanica, grgeč, kečiga, potočna pastrva, kalifornijska pastrva, mladica, crvenokica, platnica, jelšovka, klenič, klen, jez, pijor, crvenperka, bijeli amur, bolen, bijelica, linjak, podust, krkuš, mrena, uklija, krupatica.

Dakako da i druge vode obiluju ribama raznih vrsta. Rijeka Drava, što se tiče kvalitativne strukture riba, znatno odskaače po broju vrsta riba. Zastupljena je jedna porodica klase kružnosta s tri vrste paklara, a zbilježeno je i 12 porodica zastupljenih sa 49 vrsta riba, dok je u jezeru »Čingi-Lingi« evidentirano pet porodica sa 11 vrsta riba, a gotovo identičnu populaciju ima i jezero »Separacija«.

Sve ribolovne vode su tipične nizinske vode s povećim brojem riba iz porodice Cyprinidae. Dakako da u ribolovnim vodama ima i grabežljivaca: štika, grgeč, pastrvski grgeč, ali ima i drugih vrsta. Ipak, općenito gledajući, kvalitativna struktura ribe nije zadovoljavajuća, posebno u jezerima (šljunčarama«).

ZSRD odnosno njena ribolovna društva redovno i s pažnjom dobrog privrednika izvršavaju planove gospodarenja. Zanimljivo je da rijeka Drava sudjeluje sa 92 posto u ukupnom ribolovnom području, a da se u njoj ne vrši adekvatna politika gospodarenja, osim ulova. Naime, prisutno je shvaćanje da je Drava granična rijeka, te da je ne treba poribljavati iz razloga »da jedan nasaduje a drugi lovi«, mada je ona po svojim biološkim svojstvima veoma idealna za poribljavanje. Veoma su pogodna za poribljavanje i područja: »Čingi-Lingi«, Separacija, Nova Sekulina i Peskara Sesvete. U njih se

unose: šaran, amur, smuđ i štika. Nasađivanje mlađa sprovodi se u proljeće, a odraslih riba u jesen. Najbolje rezultate poribljavanja ZSRD i ribolovna društva postižu dvogodišnjom ribom (mali mortalitet, vidljivi rezultati, mogućnost sportskog ribolova).

Što se tiče bonifikacije rijeke Drave za sada se planira samo očuvanje prirode od zagađivanja, dok je glavna aktivnost s ciljem poboljšanja i održavanja optimalnih uvjeta za razvoj ihtiopopulacije usmjerena na šljunčare. Tu je potrebno ubrzati razvoj prehrabene baze kako bi se siromašna (oligotrofna) jezera privela na zadovoljavajući stupanj eutrofikacije i time osiguralo dovoljno hrane za buduće populacije kvantitativno-kvalitetnijih riba. Organizacija gnojibde područja provodi se dobrovoljnim radom, kao i ostali radovi vezani za unapređenje ribarstva.

Na svim ribolovnim vodama vrši se samo sportski ribolov. Među organiziranim takmičenjima, gdje se zapažaju dobri rezultati, poznato je i ono vezano uz trodnevno održavanje »Picokijade«, kao i izletište u Crncu i nekim drugim područjima. Ponekad se u ribarskim (i društvenim) domovima održavaju i »ribarske« zabave.

Ribarske gospodarstvene planove izvršava 9 sportskih ribolovnih društava udruženih u ZSRD, koje imaju sljedeću strukturu članova:

Ova su društva tokom 1985, 1986. i 1987. g. izvršila sljedeći ulov određenih vrsta riba:

	Kilograma		
	1985.	1986.	1987.
kečiga, jesetra, moruna	...	70	–
smuđ	540	305	417
som	670	400	616
šaran	660	510	610
štuka	577	380	754
linjak	...	80	–
bijela riba	...	300	610
ostale ribe	2890	2100	2066
UKUPNO:	5337	4145	5073

Napomena: Podaci Zavoda za društveno planiranje i statistiku Đurđevac; za 1985. g. ribe kod kojih su oznake (...) svrstane su po ondašnjoj metodologiji u »ostale ribe«.

Sportsko ribolovno društvo	Seniori	Seniorke	Omladinci	Pioniri	UKUPNO
»Drava« Novo Virje	78	–	4	11	93
»Štika« Ferdinandovac	130	–	–	40	170
»Kečiga« Sesvete Podravske	80	–	–	20	100
»Šaran« Pitomača	170	3	4	40	217
»Smuđ« Križnica	103	–	7	12	122
»Picok« Đurđevac	174	9	20	35	238
»Šaran« Molve	82	1	27	20	130
»Bistra« Repaš	86	6	2	25	119
»Graničar« Zdala	43	–	3	17	63
UKUPNO	946	19	67	220	1252

Napomena: podaci ZSRD za 1987. godinu

Iz do sada iznijetog vidljivo je da se ribarstvu na području općine Đurđevac poklanja odgovarajuća pažnja, da se gospodarenje vrši marom dobrog privrednika na osnovu Ribolovno-gospodarske osnove, te da se na tom području obavlja samo sportski ribolov.

Sportski ribolov vrši se i na jezeru Cambina, kojim gospodari Poslovna jedinica za LOVSTVO Đurđevac.

Iz iznijete problematike o lovu i ribolovu na području općine Đurđevac vidljivo je da se u obje djelatnosti vodi potrebna briga o njihovom unapređenju, posebno što se tiče uopće lovstva i lovnog turizma. Zato lovstvo i kotira visoko u ukupnom lovstvu republike. Da bi se lovni turizam još više i kvalitetnije razvijao vrše se određene

aktivnosti za što čvršću suradnju Saveza lovačkih društava općine Đurđevac i svih lovačkih društava, Poslovne jedinice za LOVSTVO Đurđevac i Radne organizacije »Sloga« Đurđevac, za što postoje svi potrebni uvjeti, dakako uz zadovoljavanje njihovih odgovarajućih interesa i interesa lovaca, domaćih i inozemnih.

U posljednje vrijeme javljaju se neke inicijative za obavljanje i privrednog ribolova i uzgoja domaćih pataka na nekim šodranama, ali do sada te ideje nisu realizirane.

Već se sada sa sigurnošću može reći da će djelatnosti lovstva i ribarstva i u narednom srednjoročnom razdoblju biti od značajnijeg interesa za općinu Đurđevac.